

POSTANOWIENIE

Dnia 2 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

Jarosław Gałkiewicz (ławnik Sądu Najwyższego)

w sprawie z wniosku L. M.

z udziałem J. M., W. M. i M. H.

o stwierdzenie nabycia spadku po E. M.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 2 sierpnia 2023 r.

skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Prokuratora Generalnego od postanowienia Sądu Rejonowego w Strzelinie z 3 sierpnia 2010 r., sygn. I Ns 177/10,

uchyla zaskarżone postanowienie w całości i umarza postępowanie w sprawie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 31 stycznia 2005 r., I Ns 7/05, na skutek wniosku L. M. (dalej: „Wnioskodawczyni”), Sąd Rejonowy w Strzelinie stwierdził, że spadek po E.M., zmarłym [...] 2004 r., ostatnio zamieszkałym w [...], na podstawie ustawy nabyli: żona L. M., syn J. M. oraz córka M. H. – po 1/3 każdy z nich. W postępowaniu tym syn W. M. złożył w terminie oświadczenie o odrzuceniu spadku i z tej przyczyny nie został objęty przedmiotowym postanowieniem.

W czerwcu 2010 r. L. M. ponownie złożyła do Sądu Rejonowego w Strzelinie wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po E. M., zmarłym [...] 2004 r. Wnioskodawczyni podała, że E. M. nie sporządził testamentu, a w chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim. Jednocześnie wskazała, że na podstawie

ustawy po zmarłym dziedziczą żona spadkodawcy – L. M. oraz jego dzieci: J. M., W. M. oraz M. H. (dalej: „Uczestnicy”).

Postanowieniem z 3 sierpnia 2010 r., I Ns 177/10, Sąd Rejonowy w Strzelinie stwierdził, że spadek po E. M., zmarłym [...] 2004 r., ostatnio zamieszkałym w [...], na podstawie ustawy nabyli: żona L. M., synowie J. M. i W. M. oraz córka M. H. – po 1/4 każdy z nich. Sąd Rejonowy oparł się na zapewnieniach spadkobierców oraz uzyskanych odpisach z akt stanu cywilnego. Powołując się na treść art. 931 § 1 i 2 oraz art. 1015 § 1 i 2 k.c., Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że skoro w chwili śmierci zmarły był żonaty i miał troje dzieci, osoby te należą do kręgu spadkobierców ustawowych po nim. Wobec niezłożenia przez żadne ze spadkobierców oświadczeń spadkowych, dziedziczą oni przy tym w częściach równych, tj. każde z nich po 1/4 udziału w spadku.

Postanowienie Sądu Rejonowego w Strzelinie z 3 sierpnia 2010 r., I Ns 177/10, zostało zaskarżone w całości w drodze skargi nadzwyczajnej przez Prokuratora Generalnego (dalej także jako: „Skarżący”). Wskazując na konieczność zapewnienia zgodności orzeczeń sądowych z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, Skarżący na podstawie art. 89 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1093; dalej: „u.SN”) zarzucił:

1. naruszenie zasady ochrony zaufania obywateli do państwa, w szczególności w kontekście realizacji zasady bezpieczeństwa prawnego, zawartych w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483, ze zm.; dalej: „Konstytucja RP”), a także prawa do odpowiednio ukształtowanej procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności, wyrażonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz konstytucyjnego prawa do dziedziczenia, chronionego w ramach art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, polegające na wydaniu przez Sąd orzeczenia o stwierdzeniu nabycia spadku po E. M., zmarłym [...] 2004 r., ostatnio zamieszkałym w [...], podczas gdy w obrocie prawnym pozostawało prawomocne stwierdzenie nabycia spadku po tym samym spadkodawcy wydane wcześniej (tj. orzeczenie Sądu Rejonowego w Strzelinie z 31 stycznia 2005 r. wydane w sprawie I Ns 7/05);

2. rażące naruszenie prawa procesowego, polegające na niewłaściwym zastosowaniu art. 199 § 1 pkt 2 w zw. z art. 13 § 2 w zw. z art. 365 k.p.c. i orzeczenie o stwierdzeniu nabycia spadku po E. M., zmarłym [...] 2004 r., ostatnio zamieszkałym w [...], podczas gdy w obrocie prawnym pozostawało prawomocne stwierdzenie nabycia spadku po tym samym spadkodawcy zapadłe w Sądzie Rejonowym w Strzelinie 31 stycznia 2005 r., I Ns 7/05, co winno skutkować odrzuceniem wniosku złożonego w zaskarżonej sprawie;

3. rażące naruszenie prawa procesowego, polegające na niewłaściwym zastosowaniu art. 669 w zw. z art. 677 § 1 k.p.c. i zaniechaniu przez Sąd Rejonowy w Strzelinie w sprawie I Ns 177/10 dokonania badania z urzędu kręgu spadkobierców oraz czy tożsame postępowanie nie było już przeprowadzone i prawomocnie zakończone.

Wskazując na powyższe, Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i umorzenie postępowania w sprawie I Ns 177/10.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nadzwyczajna zasługiwała na uwzględnienie.

Badając dopuszczalność skargi nadzwyczajnej wniesionej w niniejszej sprawie, Sąd Najwyższy nie stwierdził istnienia jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby uzasadniać jej odrzucenie *a limine*, bez potrzeby merytorycznego zbadania podniesionych w niej zarzutów. Została ona wniesiona przez Prokuratora Generalnego, a więc jeden z podmiotów enumeratywnie wymienionych w art. 89 § 2 u.SN. Zachowany został również termin do wniesienia tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Wprawdzie skarga została wniesiona po upływie pięcioletniego terminu od dnia uprawomocnienia się zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w Strzelinie z 3 sierpnia 2010 r., I Ns 177/10, tj. po upływie terminu, o którym mowa w art. 89 § 3 u.SN. Należy jednak mieć na uwadze, że w myśl art. 115 § 1 u.SN, w okresie 6 lat od dnia wejścia w życie ustawy o Sądzie Najwyższym (3 kwietnia 2018 r.) skarga nadzwyczajna może być wniesiona od prawomocnych orzeczeń kończących postępowanie w sprawach, które uprawomocniły się po dniu 17 października 1997 r. Postanowienie objęte

skargą nie dotyczy przy tym żadnej ze spraw wymienionych w art. 90 § 3 i 4 u.SN (zaskarżone postanowienie nie zostało wydane w sprawie o ustalenie nieistnienia lub unieważnienie małżeństwa, ani w sprawie o rozwód czy o wykroczenie). Biorąc pod uwagę, że od momentu wydania zaskarżonego postanowienia upłynęło już niemal 13 lat, nie może ono także zostać uchylone ani zmienione w trybie innych nadzwyczajnych środków zaskarżenia. Zresztą z analizy akt sprawy wynika, że Wnioskodawczyni i Uczestnicy postępowania w 2022 r. złożyli skargę o wznowienie postępowania I Ns 177/10, która została jednak odrzucona postanowieniem Sądu Rejonowego w Strzelinie z 18 maja 2022 r. [...] – jako wniesiona z uchybieniem dziesięcioletniego terminu, o którym mowa w art. 408 k.p.c. Postanowieniem z 23 czerwca 2022 r., [...], ten sam Sąd oddalił zaś wniosek Wnioskodawczyni i Uczestników o uchylenie w trybie art. 679 k.p.c. zaskarżonego postanowienia spadkowego z 3 sierpnia 2010 r.

Przechodząc do oceny zasadności skargi nadzwyczajnej, należy mieć na uwadze, że ten nadzwyczajny środek zaskarżenia może zostać wniesiony jedynie wówczas, gdy jest to konieczne dla zapewniania zgodności prawomocnych orzeczeń sądów powszechnych i wojskowych z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej (art. 89 § 1 *in principio* u.SN) i tylko w sytuacji, gdy można go oprzeć na przynajmniej jednej z trzech podstaw, określonych w art. 89 § 1 pkt 1-3 u.SN.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano również, że z redakcji art. 89 § 1 u.SN wynika, iż połączenie ogólnej przesłanki funkcjonalnej ze szczegółowymi podstawami skargi nadzwyczajnej sformułowaniem „o ile” wskazuje na konieczność równoczesnego zaistnienia przesłanki funkcjonalnej i przynajmniej jednej z jej szczegółowych podstaw wymienionych w art. 89 § 1 pkt 1-3 u.SN (tak Sąd Najwyższy np. w postanowieniu z 25 czerwca 2020 r., I NSNc 48/19). Jednocześnie, wzajemna relacja, zachodząca między przesłanką funkcjonalną i przesłankami szczegółowymi wymaga, aby w pierwszej kolejności dokonać oceny zaistnienia podstaw szczegółowych, a następnie dopiero dokonać oceny tego, czy ziściła się również przesłanka funkcjonalna (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 23 czerwca 2022 r., I NSNc 567/21).

Ścisłe określenie przesłanek przedmiotowych skargi nadzwyczajnej związane jest z jej funkcją ochronną w ujęciu Konstytucji RP, tj. z jednej strony dążeniem do zapewnienia prawidłowości działania organów władzy publicznej (art. 7 w związku z art. 2 Konstytucji RP), a z drugiej strony konieczną ochroną stabilności i prawomocności orzeczeń sądowych oraz kształtowanych przez nie stosunków prawnych (art. 45 w zw. z art. 2 Konstytucji RP; zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z 28 października 2020 r., I NSNc 22/20 i wyrok Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2021 r., I NSNk 3/19). Konstrukcyjnym założeniem skargi nadzwyczajnej jest więc takie określenie jej przesłanek, aby służyła ona eliminowaniu z obrotu orzeczeń sądowych obarczonych wadami o fundamentalnym znaczeniu w świetle zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. W konsekwencji, stwierdzone naruszenia muszą być na tyle poważne, by względ na całokształt zasady wynikającej z art. 2 Konstytucji RP nakazywał ingerencję w powagę rzeczy osądzonej (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 9 grudnia 2020 r., I NSNu 1/20 i z 13 stycznia 2021 r., I NSNk 3/19).

Zdaniem Sądu Najwyższego, w przedmiotowej sprawie wnoszący skargę nadzwyczajną w sposób należyty wykazał wszystkie przesłanki wymagane dla uznania zasadności tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

W pierwszej kolejności jako zasadne należało ocenić zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, polegające na niewłaściwym zastosowaniu przepisów art. 199 § 1 pkt 2 w zw. z art. 13 § 2 w zw. z art. 365 k.p.c. oraz art. 669 w zw. z art. 677 § 1 k.p.c., poprzez zaniechanie podjęcia przez Sąd Rejonowy w Strzelinie inicjatywy dowodowej z urzędu celem należytego zweryfikowania kręgu spadkobierców po zmarłym E. M. i okoliczności, czy uprzednio nie toczyło się już postępowanie spadkowe po tym samym spadkodawcy.

Podkreślenia wymaga, że postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku jest postępowaniem, w którym sąd ma w określonym zakresie ustawowy obowiązek działania z urzędu. Znajduje to wyraz m.in. w art. 670 § 1 i art. 677 § 1 k.p.c. Zgodnie z art. 670 § 1 *in principio* k.p.c. sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą. W tym przypadku obowiązek działania z urzędu oznacza, że sąd spadku nie może poprzestać na tym, co zostanie mu zaoferowane

przez uczestników postępowania, ale powinien dokonać oceny, czy stwarza to wystarczającą podstawę do prawidłowego stwierdzenia, kto nabył spadek. Jednocześnie z art. 677 § 1 k.p.c. wynika obowiązek wskazania w treści postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku wszystkich spadkobierców, którym przypadł spadek, jak również wysokość ich udziałów. Aby zadośćuczynić powyższej powinności, sąd spadku powinien ustalić pełny krąg spadkobierców ustawowych, ewentualne istnienie testamentu i jego ważność, a także sprawdzić czy nie zachodzą negatywne przesłanki dziedziczenia. W tym kontekście, po stronie sądu spadku istnieje też obowiązek weryfikacji – w drodze dostępnych instrumentów – czy wcześniej nie toczyło się już postępowanie spadkowe po tym samym spadkodawcy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 października 2022 r., I NSNc 585/21; z 11 maja 2022 r., I NSNc 713/21).

W niniejszej sprawie jest niewątpliwe, że postanowieniem z 3 sierpnia 2010 r., I Ns 177/10, Sąd Rejonowy w Strzelinie ponownie orzekł w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po zmarłym E. M., a zatem w sprawie, która między tymi samymi uczestnikami została już prawomocnie osądzona na podstawie orzeczenia tego Sądu z 31 stycznia 2005 r. wydanego w sprawie I Ns 7/05. Tożsamość przedmiotowa i podmiotowa obu wskazanych orzeczeń nie budzi wątpliwości. Obie sprawy dotyczyły bowiem stwierdzenia nabycia spadku po tym samym spadkodawcy, tj. E. M. Oznacza to, że Sąd Rejonowy w Strzelinie – ze względu na zaistnienie negatywnej przesłanki procesowej w postaci *res iudicata* – nie powinien był rozpoznawać merytorycznie sprawy I Ns 177/10 zainicjowanej wnioskiem L. M., lecz winien był ten odrzucić wniosek, stosownie do art. 199 § 1 pkt 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. W analizowanej sprawie objętej skargą nadzwyczajną doszło jednak do powtórnego wydania orzeczenia w tej samej sprawie w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 *in fine* w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Wydanie przez sąd kolejnego rozstrzygnięcia w sprawie spadkowej (w tym przypadku w sprawie I Ns 177/10) – dodatkowo o odmiennej treści niż wcześniejsze prawomocne już postanowienie wydane w sprawie I Ns 7/05 (w sprawie I Ns 7/05 stwierdzono, że spadek po zmarłym nabyli L. M., J. M. i M. H., podczas gdy w sprawie I Ns 177/10 do kręgu spadkobierców zaliczono dodatkowo W. M.) – narusza powagę rzeczy osądzonej. Przeprowadzone w tych okolicznościach

postępowanie I Ns 177/10 z mocy prawa było zatem dotknięte nieważnością (art. 379 pkt 3 k.p.c.). Orzekanie merytoryczne mimo powagi rzeczy osądzonej zawsze prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 3 k.p.c.), a kwestię tą Sąd Rejonowy w Strzelinie obowiązany był badać z urzędu w sprawie I Ns 177/10, czego jednak zaniechał.

Powyższe niewątpliwie świadczy o rażącym naruszeniu prawa i godzi w powagę wymiaru sprawiedliwości, czyniąc w pełni trafny zarzut sformułowany w skardze nadzwyczajnej w oparciu o przesłankę art. 89 § 1 pkt 2 u.SN (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 marca 2019 r., I NSNc 1/19).

Zasadny okazał się również zarzut skargi dotyczący naruszenia zasad zaufania do państwa oraz bezpieczeństwa prawnego, prawa do dziedziczenia chronionego w art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP oraz konstytucyjnego prawa do sądu gwarantowanego przez art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Zasada ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa, nazywana także zasadą lojalności państwa względem obywateli, wywodzona jest z art. 2 Konstytucji RP. Wiąże się ona ściśle z bezpieczeństwem prawnym jednostki. Koniecznym wymogiem realizacji zasady zaufania jest zagwarantowanie obywatelom bezpieczeństwa prawnego. Bezpieczeństwo prawne, przewidywalność prawa stanowionego przez państwo oraz respektowanie przez władzę działań podejmowanych w zaufaniu do państwa gwarantują ochronę wolności człowieka (zob. P. Tuleja [w:] M. Safjan, L. Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1-86*, Warszawa 2016, s. 224, nb. 25 i 26).

Zasadę prawa do sądu statuuje Konstytucja RP w art. 45. Zakłada ona, że każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Prawo do sądu obejmuje w szczególności prawo do właściwej procedury. Prawo do sądu realizowane ma być według reguł ustalonych przez ustawodawcę w procedurach stworzonych dla rozpoznawania spraw poszczególnych rodzajów. Z kolei przepisy te w aspekcie dotyczącym postępowania cywilnego, nakładają na sąd obowiązek badania z urzędu przesłanek, o których mowa w art. 199 § 1 k.p.c. czy też art. 379 k.p.c., niezależnie od etapu postępowania, na którym sąd powziął informację co do ich wystąpienia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego

z 26 marca 2019 r., I NSNc 1/19). Prawo do sądu obejmuje także prawo do wiążącego rozstrzygnięcia sprawy (zob. postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 16 marca 1999 r., SK 19/98).

Szczególnej ochronie konstytucyjnej podlegają również kwestie dotyczące ochrony prawa dziedziczenia, będąc ściśle powiązane w art. 21 ust. 1 Konstytucji RP z zasadą uznającą ochronę własności prywatnej za jedną z podstawowych zasad ustrojowych Rzeczypospolitej. Ta prawnoprzedmiotowa norma konstytucyjna uzyskała jednocześnie swą podmiotową konkretyzację w art. 64 ust. 1 Konstytucji RP, na mocy którego każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych oraz prawo dziedziczenia. Zgodnie z ust. 2 przytoczonego artykułu Konstytucji RP własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej. Ochronę tych praw uzasadniają także oparte na art. 2 Konstytucji RP zasady ochrony bezpieczeństwa prawnego i zaufania do prawa. Jednocześnie przyjmuje się, że chronione przez art. 21 i art. 64 Konstytucji RP prawo dziedziczenia nie odnosi się do samego faktu sukcesji, mającego miejsce w chwili otwarcia spadku, a więc śmierci spadkodawcy, lecz także obowiązku organów państwa do ochrony wszelkich praw obligacyjnych związanych ze spadkiem, a także ustanowienia i zabezpieczenia odpowiednich procedur, mających na celu stwierdzenie nabycia spadku, ochronę nabywcy, czy działu spadku. Na ustawodawcy spoczywa zatem obowiązek zagwarantowania obywatelom takich instrumentów prawnych, które skutecznie umożliwią im uregulowanie spraw spadkowych, a zarazem zapewnią ich ochronę. W tych kwestiach, niewątpliwie istotna jest rola zarówno ustawodawcy, jak i wymiaru sprawiedliwości (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 marca 2019 r., I NSNc 1/19; z 2 grudnia 2020 r., I NSNc 102/20).

W kontekście powyższego należało przyznać rację Skarżącemu, że wydanie dwóch orzeczeń spadkowych w tej samej sprawie, tj. po tym samym spadkodawcy, niewątpliwie godzi w zasadę zaufania do państwa i bezpieczeństwa prawnego, a także konstytucyjne prawo do dziedziczenia i prawo do sądu. Stan rzeczy powstały na skutek wydania dwóch orzeczeń spadkowych – tym bardziej jeśli odmiennie rozstrzygają one kwestię dziedziczenia, jak w analizowanej

sprawie – powoduje stan niepewności prawnej, w ramach którego uczestnicy postępowań nie mogą legitymować się jednoznacznym i niebudzącym wątpliwości potwierdzeniem nabycia uprawnień spadkowych, co w istocie skutkuje pozbawieniem ich możliwości skutecznej realizacji uprawnień majątkowych nabytych na podstawie dziedziczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 marca 2019 r., I NSNc 1/19; podobnie postanowienia Sądu Najwyższego: z 2 grudnia 2020 r., I NSNc 102/20; z 24 lutego 2021 r., I NSNc 132/20; z 10 czerwca 2021 r., I NSNc 72/21).

W analizowanej sprawie spełniona została również przesłanka ogólna, o której mowa w art. 89 § 1 *in principio* u.SN.

Podkreślenia wymaga, że ogólna podstawa skargi nadzwyczajnej, jakkolwiek swą treścią częściowo nawiązuje do podstawy szczególnej, ujętej w art. 89 § 1 pkt 1 u.SN, pełni jednak odmienną od niej funkcję. O ile wskazana przesłanka szczególna stanowi jedno z kryteriów, w świetle którego Sąd Najwyższy dokonuje oceny wadliwości zaskarżonego skargą nadzwyczajną prawomocnego orzeczenia, o tyle przesłanka ogólna określa warunek, którego zaistnienie otwiera drogę do usunięcia stwierdzonej wadliwości poprzez wyeliminowanie zaskarżonego orzeczenia z obrotu prawnego. Warunkiem tym jest konieczność zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Samo zatem zaistnienie przesłanki szczególnej, również wskazanej w art. 89 § 1 pkt 1 u.SN, nie przesądza jeszcze o konieczności wyeliminowania z obrotu wadliwego orzeczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2021 r., I NSNk 4/20; z 16 czerwca 2021 r., I NSNc 164/20; wyrok Sądu Najwyższego z 23 czerwca 2022 r., I NSNc 567/21). Zasadność skargi nadzwyczajnej winna być oceniana przede wszystkim przez pryzmat celu tego środka kontroli konstytucyjności orzeczeń sądowych, wyrażonego w art. 89 § 1 *in principio* u.SN, a jest nim urzeczywistnienie stanu polegającego na zapewnieniu zgodności porządku prawnego, którego zaskarżone orzeczenie jest elementem, z art. 2 Konstytucji RP (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 27 stycznia 2021 r., I NSNc 147/20; z 23 czerwca 2022 r., I NSNc 567/21).

Sąd Najwyższy w analizowanej sprawie nie miał wątpliwości, że dla zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej konieczne jest wyeliminowanie z obrotu prawnego zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w Strzelinie wydanego w sprawie I Ns 177/10. Potrzeba wyeliminowania ww. orzeczenia z obrotu prawnego wynika z faktu, że tożsama sprawa została już prawomocnie zakończona postanowieniem Sądu Rejonowego w Strzelinie z 31 stycznia 2005 r., I Ns 7/05. Istnienie dwóch postanowień stwierdzających nabycie spadku po E. M. (tym bardziej o odmiennej treści) stanowi przejaw rażącej wadliwości prawnej, zaistniałej w procesie sądowego stosowania prawa, która ze względu na konieczność ochrony porządku prawnego oraz powinność zapewnienia należytej ochrony uprawnień przysługujących spadkobiercom uzasadnia odstępstwo od zasady stabilności prawomocnego rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 91 § 1 u.SN. orzekł jak w sentencji postanowienia.

(K.B.)

[as]